Försvarar dig mot jan

Jag delar upp det här kapitlet i två delar: före och efter hissen.
Med ”att ha kommit i hissen” menar jag att det i huvudsak är tärningarna som styr ditt spel. Motståndaren har kontrollen över spelet och du kämpar för att slå in utslagna brickor och kan ta ut enstaka slag innan du blir utslagen igen.
Med ”före hissen” menar jag att du kommit långt efter i utspelet och spelet lutar åt en janförlust snarare än janvinst.

Före hissen:
en blotta brukar inte motståndaren vara så intresserad av att slå ut, särskilt inte om den ligger i ditt andra kvarter. Men har du två eller fler blottor och han har två eller tre band i ditt bokvarter måste du vara försiktig.
Räkna antalet brickor som finns kvar i bobandet plus blottorna. Är det färre än fem kan du känna dig ganska säker. För att undvika hissen är det då ibland nödvändigt att hellre passera hans halvfärdiga block med dina brickor än att bilda nya band på hans planhalva. Många överliggare på huken och/eller på ett eller två band i hans bokvarter, helst 3:2 och/eller 3:3, kan vara rätt taktik. Särskilt viktigt är att hålla ihop sina stridskrafter, sina band, och inte springa iväg till kvarter fyra om du inte är tvingad. Du ska t.o.m. överväga att flytta hukbandet i stället för att springa iväg med ett band till fjärde kvarteret.
Om du ser möjligheten att vinna tempo för att passera hans halvfärdiga block genom att slå en blotta kan det vara rätt taktik. Även i ett underläge är avvägningen mellan försvar och anfall viktigt att ha i åtanke.

Efter hissen:
Har du kommit i hissen står ditt hopp till tärningarna. För din del handlar det oftast om dina möjligheter att passera hans block med en sexa, eller att du är utslagen och inte kommer in. Men du kan också hoppas på hans dåliga tärningar, som leder till att brickorna som han måste gå runt med reduceras för att de tvingas upp som överliggare på hans blockband. Det är särskilt höga allor som kan ställa till det för honom. Särskilt sårbar är han oftast med treor- eller fyror all. Då kan första blockbandet försvinna.

Allor dyker alltid upp förr eller senare så ju längre du slår slag då du inte kommer in, desto större är chansen att han slår (för honom) olyckliga allor. Med fem brickor som skall spelas in (eller alltifrån en eller två osv ska spelas in på en eller två lediga platser) kan det ibland behövas många slag.
Var alltid uppmärksam på var din janbricka kan dyka upp. Oftast är det på 2:1. Lägga därför inte en bricka där om du inte är tvingad.
Observera att det oftast inte heller är nödvändigt att ligga med en bricka på 2:2 för att komma över blocket. Slår du en sexa kan den oftast kombineras med någon bricka som ligger i bokvarteret.
Hur du organiserar dina band på hans planhalva är viktigt. Band som är utspridda och utan överliggare är alltid sårbara. Ibland kan det vara rätt att riskera en blotta och spräcka ett band hellre än att tvingas spräcka ett band som ger två blottor. Detta gäller även hukbandet.
Det händer ibland att motståndaren förbiser riskerna med att springa runt med fem brickor. Det kan du någon enstaka gång utnyttja genom att slå hans blottor och vinna tempo för att passera hans block.